

Tárgytematika

Nemzetközi kapcsolatok története 1945-1990

LGB_VG024_1

Tárgyfelelős neve: dr. Honvári János

Félév: 2012/13/1

Beszámolási forma: Vizsga

Tárgy heti óraszám: 0/0/0

Tárgy féléves óraszám: 9/0/0

OKTATÁS CÉLJA

A félév során áttekintjük a második világháború utáni nemzetközi kapcsolatok történetét, a nemzetközi élet legfontosabb eseményeit, a háború utáni nemzetközi rend sajátosságait, a bipoláris világrend működési elveit. A tantárgy kapcsán vizsgáljuk a Kelet és Nyugat, Észak és Dél konfliktusainak természetét.

TANTÁRGY TARTALMA

Előadások heti bontásban:

1. Teherán, Jalta, Potsdam. A háborúban győztes nagyhatalmak elképzelése a világ új berendezéséről és működéséről 1945 után.
2. A kétpólusú világ kialakulása. USA a háború nagy nyertese, a Szovjetunió nyertes és vesztes egyszerre.
3. Amerikai elképzelések a nyugati világ gazdasági együttműködéséről, az államok közötti gazdasági kapcsolatok és a nemzetközi pénzügyi rendszer működéséről.
4. Ausztria és Németország a II. világháború után.
5. Béketárgyalások és békeszerződések a háborúban vesztes kelet-közép-európai országokkal.
6. A hidegháború kezdete és eszkalálódása.
7. Kelet-Európa szovjetizálása. A szocialista táboron belüli első konfliktus: Jugoszlávia kiátkozása.
8. Gazdasági csoda Nyugaton, világpiaci elzárkózás és szovjet gazdasági beavatkozás Keleten.
9. 1956: a szocialista rendszer válsága Lengyelországban és Magyarországon. Az SZKP XX. kongresszusa, a kezdődő szovjet-kínai viszály.
10. A berlini kérdés, a berlini fal felépítése. A karibi konfliktus és ennek megoldása.
11. 1968 Prágában, Párizsban, Varsóban és Budapesten.
12. Az enyhülési folyamat uralkodóvá válása az 1960-as évek második felében, SALT-tárgyalások, a helsinki értekezlet.
13. A „...kis hidegháború” az 1980-as évek elején.
14. Gorbacsov és a szovjet változások. Kelet-Európa eladósodása, válsága, a rendszerváltás.
15. A kétpólusú világ megszűnése, a globalizáció.

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE

szóbeli kollokvium

KÖTELEZŐ IRODALOM

Andor László: Amerika évszázada. Bp. 2002. Aula
Berend T. Iván: Terelőúton. Közép- és Kelet-Európa 1944-1990. Bp. 1999. Vince.
Fischer Ferenc: A kétpólusú világ 1945-1989. Dialóg Campus Kiadó, Budapest-Pécs, 2005
Géza Mezei, Anna Dehelán: Európa kettészakítása és a kétpólusú nemzetközi rend születése (1945-1949). Új Mandátum, 2001
Henry Kissinger: Diplomácia. Panem Kft. 2008.
Kleinschmidt, Harald: A nemzetközi kapcsolatok története. Athenaeum 2000 Kiadó, 2001.